

Jubileumwandeling IVN Maastricht: wandelen door een groene en waterrijke buurt...

...door het Sphinxkwartier, het Frontenpark en de wijk Boschpoort

Start- en eindpunt:
Filmhuis Lumière, Bassin
Lengte: ca. 5,8 km
Parkeergelegenheid: bij P-Eiffelgebouw

Routebeschrijving

R = ga naar rechts
L = ga naar links
RD = ga rechtdoor

We vertrekken bij Filmhuis Lumière aan het Bassin [Markant punt 1]. Met je rug naar het filmhuis ga je naar **R**. Steek de drukke Boschstraat over en ga schuin over het plein naar links, voorbij Cinema Pathé en voor The Student Hotel **L** via de grote deur de Sphinxpassage in [Markant punt 1].

Deze gang doorlopen en aan het einde **R**. Voordat je rechts afslaat zie je links de Penitentenpoort [Markant punt 1].

Weg volgen en tussen huisnummers 7 en 9 **L**. Volg het pad door de binnentuin met insectenhotel [Markant punt 2] tot T-splitsing, dan **R**,

na 20 meter **L** (Andries-poort). Volg deze straat tot de Maagdendries met links op de hoek een lindeboom. Links zie je de Sint Andriesskapel [Markant punt 1]. Maagdendries oversteken en de Bogaardenstraat ingaan met aan het begin haagbeuken. Eerste straat **R** (Apostelen-pavé) en bij het pleintje schuin **R** oversteken het Lindenkruishof in via de poort. Het hofje schuin **R** oversteken en via de poort verlaten en **RD** de Remisepavé volgen tot T-splitsing Capucijnenstraat **R** [Markant punt 2].

Bij kruispunt/stoplicht Statensingel oversteken en **L**. Bij bord 'Statensingel 14' **R**. Deze onverharde weg volgen en via klaphekje de Hoge Fronten in [Markant punt 3].

Volg dit graspad bij Y-splitsing **L**, langs afrastering. Einde pad **R** trap op en **R**. Pad **RD** volgen, alle zijpaden negeren. Na ca. 200 m. links een mooi zicht op de Hoge Fronten.

Einde pad door klaphekje en trap af **L** (Cabergerweg). Trottoir volgen en voorbij de droge gracht meteen **L**, via een klaphekje de Hoge Fronten weer in **RD**. Bij bocht naar rechts de trappen **L** naar beneden de droge gracht in **L**. Het pad in de droge gracht (verbinding tussen de Hoge Fronten en de Lage Fronten) volgen onder de bruggen door en bij de havenkom scherp **R** de trap op. Boven links staat horeca-container

'Het Front' open van donderdag t/m zondag (www.frontmaastricht.nl). Dan weer de trap af en volg het pad **R** langs de hoekige muur. Onder de Spoorpadbrug door tot onder de oude afrit van de Noorderbrug, hier **R** langs

de pas beschilderde pijler omhoog. Je komt bij een stalen trappenhuis. Neem de trappen omhoog, je staat nu op een oude afrit van de Noorderbrug [Markant punt 4].

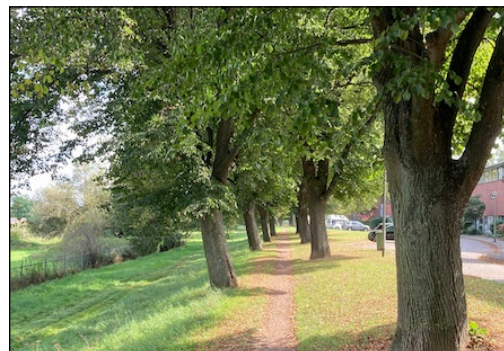
Loop de 'krul' af en ga beneden **L** onder de Noorderbrug door tot T-splitsing **L**. T-splitsing **R** (Spoorpad). Het spoorpad tot einde blijven volgen.

Let op! Hier zonnen regelmatig muurhagedissen. Pad afdalen en **R** onder het viaduct door, ophaalbrug oversteken en **L** [Markant punt 5].

Bij huisnummer 34B pad schuin rechts omhoog, boven de drukke weg oversteken **L**. Voor supermarkt Garnier, met zicht op het voedingskanaal [Markant punt 6], **R** en direct **L** (Drijverstraat). Blijf op linker trottoir, einde straat **R**, voorbij milieuperron scherp **L**. Aan het einde van het linker trottoir het pad omhoog volgen. Dit pad met acacia's maakt na ca. 50 meter een bocht naar rechts. In de bocht staan twee kaukasische vleugelnoten.

Volg het pad door een prachtige lindenlaan met links zicht op het Verbindingskanaal naar

de Zuid-Willemsvaart, het Afvoerkanaal naar de Grensmaas en de Maas met zicht op de stuw bij Borgharen.

Het pad blijven volgen tot voorbij de beukenhaag waarachter het volkstuintuincomplex Boschpoort ligt. Hier **R** het pad volgen langs de ingang van TV Boschpoort. Het pad kruist een tegelpad, hier **L**. Over het tegelpad **RD** met links het buurtinitiatief op het voormalige voetbalveld, nu ingericht met speelnatuur, fruitbomen en bloemen (De ingang ligt aan de kant van het voedingskanaal, je kunt er altijd even binnenlopen). **RD** de Améliebrug over die over het Voedingskanaal ligt. Overzijde **RD**, alle zijstraten negeren bij T-splitsing (Bosscherweg) **L**. Bij stoplicht **RD**, onder de Noorderbrug door, direct na de brug over de Zuid-Willemsvaart **L** de trappen naar beneden nemen en beneden **R**, het pad langs de Zuid-Willemsvaart volgen.

Einde van het pad **R**, we zijn weer bij Filmhuis Lumière, het startpunt.

IVN Maastricht
www.ivn.nl/maastricht
oktober 2021

Markante punten langs de route

1] Boschstraat en omgeving: industrieel en cultureel erfgoed

Het Bassin

Het Bassin is in de jaren 1824-26 gegraven op de plek waar de uitgestrekte kloostercomplexen van de Commanderie Nieuwen Biesen van de ridders van de Duitse Orde lagen.

De haven was het sluitstuk van de 123 km lange Zuid-Willemsvaart. De ingebruikname van de Zuid-Willemsvaart en het Bassin zorgde voor de noodzakelijke ontsluiting van de stad en stimuleerde de industriële ontwikkeling in dit deel van Maastricht.

De Sphinxpassage

De Sphinxpassage is een 120 meter lange overdekte tegelpassage tussen het Eiffelgebouw en Pathé. Bijna 30.000 tegels brengen het Maastrichtse Sphinx verleden in woord, beeld en objecten tot leven. Waarschijnlijk dankt het Eiffelgebouw dat voor NV Sphinx sanitair werd gebouwd vanaf 1929 juist aan die hoogte van zeven verdiepingen de benaming 'Eiffelgebouw' of kortweg de 'Eiffel'.

De Penitentenpoort

De triomfboog. Ooit was dit de centrale toegang tot de fabrieksterreinen in 1834 door Petrus Regout gesticht als Kristal, Glas- en Aardewerfabriek Regout & Co. en sinds 1899 bekend onder de naam Sphinx. De poort is genoemd naar het Penitentenklooster uit de 16^e eeuw dat hierachter ooit lag.

De Sint Andrieskapel

met ervoor een Japanse esdoorn. De imposante kapel kent een rijke geschiedenis en is een overblijfsel van het Sint-Andriesklooster dat uit de 14^e eeuw stamt.

2] Sphinxkwartier: van oud naar nieuw

In dit stedelijke gebied op het oude Sphinxterrein is wel ruimte gemaakt voor leuke hofjes die de komende jaren zich kunnen ontwikkelen tot groene oases tussen de huizen.

Paardenbloemen zoeken vaak dit milieu op en zijn ook nog heel belangrijk voor bijen en zweefvliegen en andere insecten. Dus hopelijk laten ze die staan. In de Capucijnenstraat ligt de oude brandweerkazerne, die is herontwikkeld tot een dynamisch, levendig en creatief gebouw waar o.a. het CNME (Centrum voor Natuur- en Milieueducatie) huist. De brandweerkazerne aan de Capucijnenstraat werd gebouwd in 1951.

3] Hoge en Lage Fronten

Sinds 2019 zijn de Hoge Fronten bovengronds met de Lage Fronten verbonden tot het Frontenpark, waardoor er een groot gebied is ontstaan om van de historie en de natuur te genieten. Door het meer ecologische beheer van dit gebied, uitgevoerd door het CNME, in vergelijking met de stadsparken langs de verdedigingswerken aan de zuidkant van de stad, krijgen glanshavergraslanden, muurvegetaties en struwelen - en in de Lage Fronten ook de oevervegetatie - de kans om zich tot aantrekkelijke natuur te ontwikkelen. Door beheer met inzet van begrazing door schapen zal de bloemrijke vegetatie zich, via zaden die door de schapen in hun vacht worden meegevoerd, door het hele gebied kunnen uitbreiden. Vooral de pioniersvegetatie als brandnetel, kamille en vlier zal door dit beheer op den duur overgaan in bloemrijke vegetatie, zoals aanwezig in de Hoge Fronten en begin van de Lage Fronten. Door de vele verschillende bloeiende planten is het ook aantrekkelijk voor vele insecten.

4] Herinnering aan verandering

Uitzichtpunt 'De Krul'. Een tastbare herinnering - met prachtige murals op de pijlers met als thema duurzaamheid - aan de oude aanlanding van de Noorderbrug op de westelijke Maasoever. Deze is ingrijpend veranderd en verder noordwaarts verplaatst. Van bovenaf heb je een goed uitzicht op de Havenkom en het begin van de Zuid-Willemsvaart die via een duiker naar sluis 19 loopt. Als je geluk hebt schiet een ijsvogel onder je door. De laatste jaren is de bever hier nadrukkelijk actief.

5] De Zuid-Willemsvaart

Sluis 19

Bij sluis 19, aangelegd in 1826, staan nog de dubbele brugwachtershuisjes uit 1850. Een nostalgisch hoekje, omzoomd door grote witte paardenkastanjes. De Havenkom voor sluis 19 staat weer in verbinding met het water in de Lage Fronten. Zowel de kademuren als deze stenige omgeving kennen diverse planten die hier van houden van straatgras tot muurplanten, die ook op de stadsmuren te vinden zijn, zoals muurvaren.

De Zuid-Willemsvaart

Is vernoemd naar koning Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, een van de voortrekkers van het project. De Zuid-Willemsvaart ging bijvoorbeeld een korter en vooral betrouwbaarder alternatief voor de Maas vormen, tot dan de belangrijkste verbinding tussen de industrie rondom Luik en de grote handelsplaatsen.

6] Waterrijk Boschpoort

Boschpoort heeft door zijn vele wateren, als Voedingskanaal, Verbindingskanaal en Overlaat veel oevervegetatie, waar meerkoet, waterhoen maar ook de bever zich thuis voelt.

Het Voedingskanaal

Dit kanaal is aangelegd om de Zuid-Willemsvaart van voldoende water te kunnen voorzien. Aan de Maas-zijde zijn voorzieningen getroffen, waarmee het kanaal bij hoogwater van de Maas kan worden afgesloten om op deze manier te voorkomen dat delen van de wijk Boschpoort onder water komen te staan.

Noordwesthoek Boschpoort

Dit gedeelte van Boschpoort wordt begrensd door Zuid-Willemsvaart, Jo-Jo haven, sluis Boscherveld en is ook weer rijk aan waterplanten en watervogels. Het pad richting Maas bevat een mooie bomenrij van lindes. Meestal zijn het Hollandse lindes met eigenschappen van de zomerlinde (groot zacht behaard blad, vaak met opslag bij de wortel) en de winterlinde met kleiner blad en alleen haren in de oksels van de nerven. Voor bijen is dit een belangrijke drachtboom.

Het Groene Front

Daar de Maas ook hier langs deze wijk loopt, heeft het een verlaagde oeverstrook met een bloemrijk graslandje en bosschages, aantrekkelijk voor diverse zangvogels als merel en zanglijster. In de Maas zijn vele watervogels te zien, als wilde eend en aalscholver.

Op het oude voetbalveld is een lokaal initiatief van de grond gekomen, met volkstuinten en ecologisch beheerd bloemrijk groen.

